

Napomena: Zatezna kamata je 0,04% do 16.08.2013, a nadalje 0,03%

ZAKON O PORESKOM POSTUPKU REPUBLIKE SRPSKE

(Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 102 od 17. oktobra 2011, 108/11, 67/13)

I - OSNOVNE ODREDBE Predmet Zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se organizacija, nadležnost, prava i obaveze Poreske uprave Republike Srpske, prava i obaveze poreskih obveznika, poreski postupak, plaćanje poreskih obaveza, redovna i prinudna naplata poreskih obaveza, kao i drugi načini prestanka poreskih obaveza, poreska kontrola, postupak po pravnom lijeku i nadzor i prekršaji iz oblasti poreza u Republici Srpskoj.

Definicije Član 2.

Izrazi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) porez je svaka obaveza plaćanja koju je poreski obveznik dužan da plati u korist budžeta Republike Srpske, budžeta gradova, opština i fondova, koja predstavlja prinudno davanje, a obuhvata poreze, doprinose, takse i naknade,
- b) sporedno poresko davanje je svaka obaveza plaćanja u korist budžeta Republike Srpske, opština, gradova i fondova proistekla iz obaveze plaćanja poreza, uključujući kamatu na porez, troškove postupka i druga plaćanja koja su propisana poreskim propisima, kao i novčane kazne za prekršaje,
- v) poreska obaveza je obaveza plaćanja poreza dospjelih za plaćanje u rokovima koji su propisani poreskim propisima,
- g) poreski obveznik je fizičko ili pravno lice, dio pravnog lica ili drugi subjekti koji su u skladu sa poreskim propisima u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika) obavezni da plate porez,
- d) poreski posrednik je lice koje je u skladu sa poreskim propisima dužno da od bilo kojeg lica obustavom ili na neki drugi način prikuplja i uplati porez,
- đ) predstavnik poreskog obveznika je lice koje je zakonom, opštim aktom ili ugovorom ovlašćeno da vodi dio ili sve poslove poreskog obveznika u vezi sa ispunjavanjem poreskih obaveza,
- e) poreski propisi su propisi koji se odnose na poreze ili kojima se uvodi obaveza plaćanja poreza i sporednih poreskih davanja, kao i podzakonski akti doneseni na osnovu poreskih zakona,
- ž) poreska tajna je svaki podatak o poreskom obvezniku sa kojim raspolaže Poreska uprava Republike Srpske (u daljem tekstu: Poreska uprava) i koji se može dati drugim licima samo u slučajevima predviđenim ovim zakonom i
- z) knjige i evidencije predstavljaju dokumentaciju o poslovanju, transakcijama, plaćanjima i prihodima i rashodima poreskog obveznika koje se vode u skladu sa poreskim propisima i propisima kojima se uređuje oblast računovodstva.

Primjena Zakona

Član 3.

Na poreski postupak primjenjuju se odredbe ovog zakona, a ako ovim zakonom neko pitanje nije propisano, primjenjivaće se odredbe propisa kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Poreska tajna

Član 4.

- (1) Poreska uprava dužna je da obezbijedi sigurnost i povjerljivost poreskih informacija i podataka prikupljenih od obveznika koji bi u slučaju otkrivanja mogli da pričine štetu poreskom obvezniku.
- (2) Lice zaposleno u Poreskoj upravi dužno je da čuva podatke i informacije dobijene prilikom rada kao službenu tajnu.
- (3) Izuzetno od stava 2. ovog člana Poreska uprava dužna je dati podatke i informacije koje čuva kao službenu tajnu:
 - a) Ministarstvu finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) te drugim republičkim organima uprave i upravnim organizacijama, organima jedinica lokalne samouprave i institucijama koje vrše javna ovlašćenja, a koje su dužne da dobijene podatke čuvaju kao službenu tajnu,
 - b) nadležnom sudu, nadležnom tužilaštvu i Ministarstvu unutrašnjih poslova radi utvrđivanja odgovornosti za poreske prekršaje i krivična djela iz oblasti poreza,

v) stranim poreskim vlastima u skladu sa međunarodnim ugovorima i
g) drugim licima uz pisani pristanak obveznika.

(4) Poreska uprava dužna je omogućiti Ministarstvu nesmetan i kontinuiran pristup poreskim karticama poreskih obveznika, kao i drugim službenim evidencijama koje vodi, a Ministarstvo je te podatke dužno čuvati kao službenu tajnu.

(5) Poreskom tajnom ne smatraju se:

a) informacije i podaci za koje obveznik u pisanom obliku izjavi da se ne smatraju poreskom tajnom,
b) informacije i podaci dati u takvom obliku da se ne mogu povezati sa pojedinačnim obveznikom ili se na drugi način ne mogu identifikovati,

v) ime i identifikacioni broj obveznika,

g) informacije i podaci koji se mogu koristiti tokom istrage ili postupka u vezi sa krivičnim djelima iz oblasti poreza,

d) podaci iz Jedinstvenog sistema za potrebe korisnika sistema, a odnose se na djelokrug njihovog rada,

đ) podaci koji su sadržani u Godišnjem uvjerenju koje izdaje Poreska uprava ako se daju ovlašćenom sindikatu, na njihov zahtjev, u svrhu zaštite prava radnika i

e) podaci o dospelom, a neplaćenom dugu poreskih obaveznika ako se daju sredstvima informisanja ili se objavljuju na internet-stranici Poreske uprave u vidu izvještaja o radu.

(6) Izuzetno od stava 3. ovog člana, Poreska uprava dužna je dati podatke i informacije o stanju poreskih obaveza određenog poreskog obveznika licu koje dokaže pravni interes, na njegov pisani zahtjev.

(7) Pravni interes postoji kod lica koje je u pravnom odnosu sa poreskim dužnikom i ima određeno potraživanje prema poreskom dužniku, a koje je proizašlo iz tog pravnog odnosa.

II - ORGANIZACIJA, NADLEŽNOST, PRAVA I OBAVEZE PORESKE UPRAVE

Organizacija Poreske uprave

Član 5.

(1) Poreska uprava je republička uprava u sastavu Ministarstva.

(2) Sjedište Poreske uprave je u Banjoj Luci.

(3) Poreska uprava organizuje se u sjedištu, područnim centrima, područnim jedinicama i privremenim kancelarijama i drugim organizacionim jedinicama uređenim aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi.

(4) Poreskom upravom rukovodi direktor, koga postavlja i razrješava Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada).

Posebne odredbe o odgovornosti zaposlenih u

Poreskoj upravi

Član 6.

(1) Na radnopravni status, kao i plate postavljenih i zaposlenih lica u Poreskoj upravi primjenjuju se propisi kojima se regulišu radni odnosi i plate u republičkim organima uprave.

(2) Osim težih povreda radnih dužnosti utvrđenih propisom kojim se uređuje radnopravni status državnih službenika i namještenika u republičkim organima uprave, državni službenici i namještenici u Poreskoj upravi odgovorni su i za težu povredu radnih dužnosti, ako:

a) odbiju da daju besplatne informacije poreskim obveznicima na njihov zahtjev,

b) ne izdaju poresko uvjerenje u propisanom roku, odnosno bez objektivno opravdanog razloga ne donesu rješenje o odbijanju,

v) blagovremeno ne ažuriraju podatke koji se unose u poreske evidencije,

g) blagovremeno ne preduzmu propisane mjere za naplatu poreskih obaveza,

d) u propisanom roku ne dostave obavještenje poreskom obvezniku o postojanju preplate poreskih obaveza i

đ) namjerno ili iz krajnje nepažnje pogrešno evidentiraju obavezu poreskog obveznika u poreskim evidencijama.

(3) Unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u Poreskoj upravi pravilnikom propisuje direktor Poreske uprave, na koji saglasnost daje Vlada.

Nadležnost Poreske uprave

Član 7.

Poreska uprava nadležna je za:

- a) registraciju i identifikaciju poreskih obveznika,
- b) utvrđivanje poreske obaveze u skladu sa zakonom,
- v) vršenje kontrole zakonitosti i pravilnosti primjene poreskih propisa, uključujući obračun i uplatu poreza i kamata,
- g) redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja,
- d) kontrolu obračuna bruto plata zaposlenih lica u smislu zakona i odredaba Opšteg kolektivnog ugovora i ostalih ugovora zaključenih na osnovu njega,
- đ) otkrivanje i sprečavanje izvršavanja krivičnih djela i poreskih prekršaja u okviru svoje nadležnosti i podnošenje izvještaja nadležnom tužilaštvu,
- e) vođenje prvostepenog poreskog postupka,
- ž) izricanje zaštitnih mjera i kazni za poreske prekršaje u skladu sa zakonom,
- z) vođenje poreskih evidencija i poreskog knjigovodstva,
- i) vođenje fiskalnog registra nepokretnosti i druge propisane registre,
- j) informisanje i edukaciju poreskih obveznika, na njihov zahtjev, o postojećim porezima, postupcima i uslovima plaćanja poreza, njihovim pravima i obavezama, kao i o poreskim propisima,
- k) izdavanje uvjerenja o podacima o kojima vodi službenu evidenciju,
- l) izradu izvještaja o radu i njihovo objavljivanje na internet-stranici Poreske uprave čiju formu, sadržaj, način i uslove objavljivanja propisuje ministar finansija (u daljem tekstu: ministar) i
- lj) druge poslove u skladu sa zakonom.

Obaveza pružanja stručne pomoći

Član 8.

Republički organi uprave, organizacije, javna preduzeća, ustanove i fondovi dužni su da pruže neophodnu stručnu pomoć Poreskoj upravi radi izvršavanja poreskih propisa.

Međunarodna pravna pomoć u poreskim pitanjima

Član 9.

- (1) Poreska uprava ima pravo da u svom radu zatraži i pruži međunarodnu pravnu pomoć.
- (2) Pod međunarodnom pravnom pomoći, u smislu ovog zakona, smatra se pravo Poreske uprave da se u rješavanju određenog poreskog predmeta za pomoć obrati inostranom poreskom organu, kao i da tom organu dostavi podatke i dokumentaciju kojima raspolaže o određenom poreskom obvezniku.
- (3) Pružanje međunarodne pravne pomoći zasniva se na međunarodnim ugovorima.
- (4) Ukoliko nije sklopljen međunarodni ugovor, pravna pomoć pruža se pod uslovima ako:
 - a) postoji uzajamnost ili
 - b) dostavljanje podataka ne ugrožava javni poredak i druge interese Republike, da ne postoji opasnost odavanja službene, trgovinske, industrijske, tehnološke ili profesionalne tajne, kao i da davanje podataka neće obvezniku proizvesti štetu nespojivu sa svrhom pravne pomoći.
- (5) Prije dostavljanja obavještenja i dokumentacije inostranom poreskom organu obavještava se lice na koje se navedena obavještenja i dokumentacija odnose.

Jedinstveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa

Član 10.

- (1) Poreska uprava vodi Jedinstveni sistem registracije, kontrole i naplate doprinosa koji predstavlja administrativno-tehnički sistem posredstvom kojeg Poreska uprava vrši registraciju, kontrolu i naplatu doprinosa i prikupljanje podataka od obveznika uplate doprinosa i osiguranika.
- (2) Korisnici Jedinstvenog sistema su Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Javni fond za dječju zaštitu Republike Srpske i Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (u daljem tekstu: korisnici sistema).
- (3) Subjekti upisa u Jedinstveni sistem su uplatioci doprinosa i obveznici doprinosa.
- (4) Baza podataka Jedinstvenog sistema je jedinstvena evidencija o svim obveznicima uplate doprinosa i obveznicima doprinosa, podacima neophodnim za kontrolu uplate doprinosa i podacima za ostvarivanje prava po osnovu obaveznog i dobrovoljnog osiguranja.
- (5) Jedinstveni sistem sačinjava izvještaje o rizičnim uplatiocima doprinosa i identifikuje one obveznike koji izbjegavaju obavezu uplate, isplaćuju ili prijavljuju manje iznose po osnovu obaveze uplate doprinosa, odnosno ne podnesu prijavu za registraciju u Jedinstveni sistem.
- (6) Poreska uprava omogućava nesmetan pristup korisnicima Jedinstvenog sistema bazi podataka

Jedinstvenog sistema, prenos i korišćenje podataka iz njihovog djelokruga.

(7) Poreska uprava izdaje obveznicima doprinosa godišnje uvjerenje iz Jedinstvenog sistema, koje sadrži podatke o stažu osiguranja, iznosu uplaćenih, odnosno neuplaćenih doprinosa i iznosu primanja, najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, a može ga izdati i po zahtjevu obveznika doprinosa.

(8) Poreska uprava dužna je da trajno čuva dokumentaciju iz Jedinstvenog sistema i održava informacioni sistem koji omogućava pohranjivanje, korišćenje i rekonstrukciju podataka iz baze podataka Jedinstvenog sistema i kada nastupe posljedice više sile, kao i da održava informacioni sistem koji zadovoljava minimalne zahtjeve za funkcionisanje sistema na drugoj lokaciji, a koja je udaljena najmanje 50 kilometara vazdušne linije od primarne lokacije baze podataka i nalazi se na teritoriji Republike.

(9) Način formiranja baze podataka i način kategorizacije rizičnih uplatilaca doprinosa i način, uslove i postupak registracije u Jedinstvenom sistemu propisaće pravilnikom ministar na prijedlog direktora Poreske uprave.

Jedinstvena evidencija o prijavljenim i uplaćenim porezima

Član 11.

(1) Poreska uprava vodi Jedinstvenu evidenciju o prijavljenim i uplaćenim porezima.

(2) Jedinstvena evidencija o prijavljenim i uplaćenim porezima je pomoćna knjiga u kojoj se uspostavlja i vodi analitička evidencija obaveza poreskih obveznika.

(3) Pojedinačna evidencija za svakog poreskog obveznika o njegovim ukupnim obavezama i uplatama vrši se na jedinstvenoj kartici poreskog obveznika.

(4) Isprava izdata na osnovu podataka iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima smatra se javnom ispravom.

(5) Poreska uprava vodi evidencije u informacionom sistemu, koji je jedinstven.

(6) U okviru svog informacionog sistema Poreska uprava uređuje i obezbjeđuje tehniku obrade, kodiranje, prenos i iskazivanje podataka.

(7) Knjigovodstveno evidentiranje obaveza poreskih obveznika u Glavnoj knjizi trezora Republike Srpske vrši se na dan bilansiranja, na osnovu izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima.

Poresko uvjerenje

Član 12.

(1) Poreska uprava o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju izdaje uvjerenje u pisanoj ili elektronskoj formi na osnovu podataka iz Jedinstvene kartice poreskog obveznika.

(2) Poresko uvjerenje izdaje se na osnovu usmenog ili pismenog zahtjeva poreskog obveznika, njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika, bez odgađanja, a najkasnije u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja.

(3) Ako Poreska uprava odbije zahtjev za izdavanje uvjerenja, donosi o tome posebno rješenje, protiv kojeg je dopuštena žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(4) U slučaju da Poreska uprava u roku iz stava 2. ovog člana ne izda uvjerenje, a ne donese rješenje o odbijanju zahtjeva, poreski obveznik ima pravo žalbe Ministarstvu u roku od 15 dana, kao da je zahtjev odbijen.

Odbor za poreska pitanja

Član 13.

(1) Koordinaciju aktivnosti i procesa između nadležnih predstavnika poslovne zajednice (predstavnicima Privredne komore, udruženja poslodavaca) u Republici, reprezentativnog većinskog sindikata, predstavnika penzionera i predstavnika Vlade o pitanjima od značaja za primjenu poreskih zakona i poboljšanje privrednog ambijenta u Republici vrši Odbor za poreska pitanja.

(2) Odbor za poreska pitanja, kao savjetodavno tijelo, imenuje Vlada i sastoji se od jednog predstavnika poslovne zajednice, jednog predstavnika reprezentativnog većinskog sindikata u Republici, jednog predstavnika penzionera u Republici i dva predstavnika Vlade, koji su profesionalna lica iz oblasti poreza i poreskog sistema.

(3) Odbor za poreska pitanja razmatra pitanja od značaja za poreski tretman i oporezivanje privrednih subjekata i drugih poreskih obveznika u Republici i daje stručna mišljenja i prijedloge za rješavanje pitanja iz stava 1. ovog člana.

(4) Mandat članova Odbora za poreska pitanja je dvije godine, a uslovi, način i postupak rada propisuju se poslovnikom o radu, koji donosi Odbor za poreska pitanja i koji se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Prava i obaveze poreskih obveznika

Član 14.

Poreski obveznik ima pravo i obavezu da:

- a) se registruje u Poreskoj upravi i da prijavi organizacionoj jedinici u kojoj je registrovan promjenu adrese ili promjenu oblika organizovanja privrednog društva, te promjenu drugih podataka u vezi sa upisom u registar kod Poreske uprave,
- b) dobije besplatne primjerke poreskih obrazaca,
- v) podnosi poreske prijave u obliku, na mjestu i u vrijeme koje je propisano zakonom,
- g) izmiruje svoje obaveze na način i pod uslovima utvrđenim zakonom,
- d) od Poreske uprave dobije besplatne informacije o porezima, kao i o poreskim propisima kojima se regulišu postupci za plaćanje i uslove plaćanja poreskih obaveza,
- đ) izabere način vođenja poslovnih knjiga u skladu sa poreskim propisima, u svrhu obračunavanja i plaćanja poreza, te da vodi knjige i evidencije na način utvrđen poreskim propisima, da osigura čuvanje tih knjiga i evidencija, uključujući prateće evidencije u elektronskom obliku i dokumenta na period od pet godina od dana dospijeaća poreske obaveze, odnosno poreske prijave na koji se odnose te knjige i evidencije,
- e) kao pravno lice ili organizacija sa sjedištem u Republici, odnosno kao strano pravno lice ili organizacija koji ostvaruju prihode u Republici u roku od pet dana od dana registracije, obavijesti Poresku upravu o otvaranju ili zatvaranju bilo kojeg računa u banci u zemlji ili inostranstvu,
- ž) zastupa vlastite interese u poreskom postupku, lično ili posredstvom svog predstavnika,
- z) daje objašnjenja Poreskoj upravi o obračunavanju i plaćanju poreza,
- i) bude prisutan tokom svih kontrola u skladu sa zakonom,
- j) stavi na uvid ili dostavi Poreskoj upravi svu dokumentaciju potrebnu za vršenje poreske kontrole,
- k) ne ometa službenike Poreske uprave u obavljanju zakonom utvrđene dužnosti i
- l) druga prava i obaveze utvrđene zakonom.

III - PORESKI POSTUPAK Pojam poreskog postupka

Član 15.

(1) Poreski postupak je upravni postupak koji u prvom stepenu vodi Poreska uprava, a u drugom stepenu Ministarstvo.

(2) Poreski postupak obuhvata:

- a) postupak registracije,
- b) postupak prijavljivanja i utvrđivanja poreskih obaveza,
- v) postupak izdavanja poreskog uvjerenja,
- g) postupak redovne naplate poreskih obaveza,
- d) postupak prinudne naplate poreskih obaveza,
- đ) postupak poreske kontrole i
- e) (brisano)
- ž) drugostepeni poreski postupak.

(3) Pored upravnog postupka iz st. 1. i 2. ovog člana,

Poreska uprava vodi i prekršajni postupak u oblasti poreza.

Pokretanje poreskog postupka i akti

Član 16.

(1) Poreski postupak pokreće se po službenoj dužnosti, odnosno na zahtjev stranke.

(2) Poreski akt je poresko rješenje, zaključak, poreska prijava, poreski račun, nalog za poresku kontrolu, zapisnik o poreskoj kontroli i drugi akt kojim se pokreće, dopunjava, mijenja ili dovršava neka radnja u poreskom postupku.

(3) Protiv poreskog rješenja i zaključka donesenog u prvostepenom poreskom postupku dopuštena je žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja, odnosno zaključka poreskom obvezniku.

Pozivanje

Član 17.

- (1) Poreska uprava u sprovođenju poreskog postupka može pozvati bilo koje lice radi uzimanja izjave ili da predoči dokumenta ili druge knjige i evidencije potrebne za sprovođenje i izvršavanje poreskih propisa, u svojstvu stranke u postupku, zainteresovanog lica ili bilo kojeg drugog lica za koje Poreska uprava smatra da posjeduje informacije ili dokumentaciju koja je od značaja za taj poreski postupak.
- (2) Poziv sadrži oznaku poreskog predmeta, oznaku postupka koji je u toku, vrijeme i mjesto davanja izjave ili stavljanja na uvid dokumenata, te prava i obaveze pozvane stranke, naznačenje u kojem svojstvu se lice poziva, posljedice neodazivanja na poziv, te tačan popis dokumentacije ako se lice poziva da stavi na uvid određenu dokumentaciju.
- (3) Poziv će se uručiti licu najmanje pet dana prije dana preduzimanja radnje u postupku zbog kojeg se poziva.
- (4) Maloljetnici ili poslovno nesposobna lica pozivaju se posredstvom zakonskih zastupnika.
- (5) Pozvano lice ima pravo da njegov predstavnik učestvuje u postupku davanja izjave i da snimi preduzimanje radnje posredstvom tonskog zapisa na odgovarajućem mediju.
- (6) Zapisnik o izjavi sastaviće, potpisati i datirati lice koje vodi postupak, a video ili audio zapis snimljen u toku postupka prilaže se uz zapisnik.
- (7) Ako se uredno pozvano lice ne odazove pozivu, a svoj izostanak ne opravda, ili ako se ne može uredno izvršiti dostavljanje poziva zbog izbjegavanja prijema poziva, Poreska uprava će uz asistenciju službenika Ministarstva unutrašnjih poslova izvršiti njegovo privođenje.

Dostavljanje

Član 18.

- (1) Poreski akti smatraju se dostavljenim kada se uruče poreskom obvezniku, njegovom zakonskom zastupniku, poreskom punomoćniku ili zastupniku po službenoj dužnosti, a u odnosu na državne organe, privredna društava i druga pravna lica kada se uruče i licu za primanje pismena ili u njegovom odsustvu nekom drugom licu koje je na bilo koji način ovlašćeno da primi pismeno.
- (2) Ako je poreski obveznik fizičko lice, odnosno preduzetnik, poreski akti smatraju se dostavljenim i kada se uruče punoljetnom članu domaćinstva, ili licu zaposlenom kod preduzetnika.
- (3) Dostavljanje se vrši posredstvom pošte ili dostavljača uz dostavnicu, lično, licima iz stava 1. ovog člana.
- (4) Dostavljanje se u smislu ovog zakona smatra urednim i u slučaju da lica iz stava 1. ovog člana odbiju da prime ili potpišu poreske akte, kada lice koje je vršilo dostavljanje o tome sačini službenu zabilješku.
- (5) (Brisano)
- (6) Izuzetno od stava 3. ovog člana, poreski akti se mogu dostaviti poreskom obvezniku i u elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronsko poslovanje.

Dokazivanje

Član 19.

- (1) Činjenice u poreskom postupku utvrđuju se na osnovu dokaza.
- (2) Kao dokazno sredstvo u poreskom postupku mogu se upotrijebiti poreska prijava, poslovne knjige i evidencije, računovodstveni iskazi, poslovna dokumentacija i druge isprave i informacije kojima raspolaže Poreska uprava, koje su prikupljene od poreskog obveznika ili trećih lica, iskaz svjedoka, nalaz i mišljenje vještaka, uviđaj i svako drugo dokazno sredstvo na osnovu kojeg se činjenice mogu utvrditi.
- (3) Službeno lice koje vodi poreski postupak samostalno odlučuje koje će se činjenice u postupku utvrđivati i kojim dokaznim sredstvima, vodeći računa o ekonomičnosti i efikasnosti samog postupka.
- (4) O izvođenju dokaza sastavlja se zapisnik koji čini sastavni dio zapisnika o poreskoj kontroli.

Utvrđivanje poreske osnovice procjenom

Član 19a.

- (1) U slučaju da se činjenice na osnovu kojih se utvrđuje poreska osnovica ne mogu utvrditi dokaznim sredstvima iz člana 19. ovog zakona, Poreska uprava može utvrditi poresku osnovicu procjenom.
- (2) Poreska uprava no slobodnoj ocjeni, a vodeći računa o efikasnosti i efektivnosti postupka, odlučuje

koji će način ili više njih koristiti za procjenu poreske osnovice.

(3) Ministar, na prijedlog direktora Poreske uprave, donosi pravilnik kojim se uređuju uslovi, način i postupak utvrđivanja poreske osnovice procjenom.

Način utvrđivanja poreske osnovice procjenom

Član 19b.

(1) Procjena poreske osnovice vrši se:

- a) procjenom na bazi raspoložive uredne poslovne dokumentacije o poslovanju u određenom periodu kraćem od perioda oporezivanja (dnevnom, nedjeljnom ili mjesečnom), tako što se na osnovu podataka o tom dijelu poslovanja procjenjuje poreska osnovica za period za koji se utvrđuje porez,
- b) procjenom na bazi podataka i činjenica o ostvarenom prometu (dnevnom, nedjeljnom ili mjesečnom) utvrđenim uviđajem ili kontrolom, tako što se na osnovu tih podataka i činjenica procjenjuje poreska osnovica za period za koji se utvrđuje porez,
- v) upoređivanjem sa podacima drugih poreskih obveznika koji obavljaju istu ili sličnu djelatnost na istoj ili sličnoj lokaciji, pod približno jednakim uslovima i
- g) na osnovu raspoložive uredne poslovne dokumentacije, ako ona postoji, a nije proknjižena.

Utvrđivanje osnovice poreza na dohodak procjenom

Član 19v.

(1) Izuzetno od člana 19b. ovog zakona, utvrđivanje poreske osnovice procjenom koristi se kod utvrđivanja osnovice poreza na dohodak, kao razlika između vrijednosti imovine poreskog obveznika na kraju i na početku kalendarske godine umanjena za iznos prijavljenog dohotka i za vrijednost imovine pribavljene sredstvima stečenim nasljeđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, kao i za iznos prihoda koji podliježu oporezivanju porezom na dohodak, a koji ne ulaze u oporezivanje godišnjim porezom na dohodak, za koju taj poreski obveznik, odnosno drugo lice ističe i o tome pruži odgovarajuće materijalne dokaze.

(2) Imovinu iz stava 1. ovog člana čine:

- a) nepokretnosti (stan, kuća, poslovna zgrada i prostorije, garaža, zemljište i slično),
- b) akcije i udjeli u pravnom licu,
- v) oprema za obavljanje samostalne djelatnosti;
- g) motorna vozila, plovni objekti i vazduhoplovi,
- d) štedni ulozi i gotov novac i
- đ) druga imovinska prava.

(3) Vrijednost imovine na početku kalendarske godine čini zbir ukupne vrijednosti imovine na dan 1. januara kalendarske godine.

(4) Vrijednost imovine na kraju kalendarske godine čini zbir ukupne vrijednosti imovine sa stanjem na dan 31. decembra kalendarske godine, uvećana za vrijednost imovine utvrđenu od Poreske uprave, koja je u kalendarskoj godini stečena teretno i otuđena teretno ili besteretno, kao i za sredstva koja je poreski obveznik upotrijebio za kupovinu imovine, na ime trećih lica u kalendarskoj godini.

(5) Ukoliko poreski obveznik, odnosno drugo lice ističe da su određena imovina, odnosno sredstva stečena nasljeđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, dužni su da o tome pruže odgovarajuće materijalne dokaze.

(6) Poreska osnovica utvrđena u skladu sa ovim članom predstavlja neprijavljeni prihod.

(7) Neprijavljeni prihod oporezuje se kao ostali prihodi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak, bez priznavanja normiranih troškova.

IV - POSTUPAK REGISTRACIJE PORESKIH OBVEZNIKA

Mjesto i način registracije

Član 20.

(1) Registraciju poreskih obveznika vrši Poreska uprava.

(2) Obveznici su dužni da se registruju kod Poreske uprave u mjestu, u roku i na način propisan ovim zakonom, i drugim propisima kojima se uređuje postupak registracije poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

(3) Registracija kod Poreske uprave je istovremeno registracija i u Jedinostveni sistem uplatilaca doprinosa.

(4) Prijava za registraciju poreskih obveznika sadrži identifikacioni broj obveznika, glavno mjesto poslovanja obveznika, lokaciju knjiga i evidencija obveznika, kao i druge relevantne informacije, a

podnosi se na obrascu za registraciju, ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisima.

(5) Poreski obveznik - pravno lice i organizacija u prilogu prijave za registraciju dostavlja Poreskoj upravi rješenje o registraciji lica sa priložima, a poreski obveznik - preduzetnik rješenje o registraciji izdato od nadležnog organa, kao i druga dokumenta propisana zakonom i podzakonskim aktom, ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisima.

(6) Uplatioci doprinosa prilikom registracije obveznika doprinosa uz prijavu podnose i dokaze o osnovu nastanka obaveze uplate doprinosa.

(7) (Brisano)

(8) Odjavljivanje jedinstvenog identifikacionog broja (JIB) vrši se po zahtjevu poreskog obveznika, a nakon izmirenja utvrđenih poreskih obaveza.

(9) (Brisano)

Jedinstveni identifikacioni broj

Član 21.

Radi identifikacije poreskih obveznika Poreska uprava u postupku registracije dodjeljuje jedinstveni identifikacioni broj poreskim obveznicima (JIB).

Obveznici JIB-a

Član 22.

(1) JIB poreskog obveznika obavezna su da imaju sljedeća lica:

a) pravno lice ili drugi subjekt sa sjedištem u Republici,

b) strano pravno lice ili drugi subjekt koji ostvaruje prihode u Republici,

v) fizičko lice koje nema prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini, a ostvaruje prihode u Republici,

g) fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost,

d) poslovna jedinica stranog pravnog lica u Republici i

đ) poslovne jedinice pravnih lica sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distriktu.

(2) Pod poslovnom jedinicom stranog pravnog lica podrazumijeva se poslovna jedinica definisana odredbama propisa kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica.

(3) Na poslovnu jedinicu iz stava 2. ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na pravna lica, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(4) Fizičko lice koje ima prebivalište u Republici i koje je obveznik poreskih obaveza registruje se u Poreskoj upravi sa jedinstvenim matičnim brojem građana, ili mu Poreska uprava dodjeljuje lični identifikacioni broj (u daljem tekstu: LIB).

Obaveza unošenja JIB-a

Član 23.

(1) Lice koje je na osnovu poreskih propisa dužno da poreskom organu podnese prijavu, izjavu ili drugi dokument unijeće u tu prijavu, izjavu ili drugi dokument identifikacioni broj obveznika.

(2) Ako nije drugačije uređeno poreskim propisima, identifikacioni broj obveznika biće jedinstven i jedini broj tog obveznika za sve poreze i sporedna poreska davanja.

Poslovne jedinice, predstavništva, glavna mjesta poslovanja

Član 24.

(1) Pravno lice, drugi subjekt ili preduzetnik iz Republike čije se glavno mjesto poslovanja nalazi u Republici registruju se kod organizacione jedinice Poreske uprave na čijoj se teritoriji nalazi lokacija tog glavnog mjesta poslovanja.

(2) Glavno mjesto poslovanja u smislu stava 1. ovog člana je ono mjesto poslovanja koje sam poreski obveznik odredi kao glavno mjesto poslovanja.

(3) Pravno lice ili drugi subjekt iz Republike čije se glavno mjesto poslovanja nalazi izvan Republike registruje se u sjedištu Poreske uprave.

(4) Posebna organizaciona jedinica pravnog lica ili drugog subjekta iz Republike registruje se kod organizacione jedinice Poreske uprave na čijoj teritoriji se nalazi lokacija glavnog mjesta poslovanja te posebne organizacione jedinice.

(5) Predstavništvo stranog pravnog lica ili drugog subjekta u Republici registruje se kod organizacione jedinice Poreske uprave na čijoj teritoriji se nalazi lokacija glavnog mjesta poslovanja tog

predstavništva.

(6) Odredbe st. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog člana primjenjuju se u slučaju da drugačije nije određeno posebnim propisima.

Prijava za registraciju

Član 25.

(1) Prijava za registraciju obveznika iz člana 20. ovog zakona podnosi se Poreskoj upravi u roku od osam dana od dana registracije kod organa nadležnih za registraciju pravnog lica, drugog subjekta, odnosno preduzetnika.

(2) Ako obveznik ne podnese prijavu za registraciju u roku iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava će izvršiti registraciju po službenoj dužnosti, ako ima saznanje da je nastala obaveza registracije.

(3) Ako obveznik iz člana 24. ovog zakona promijeni svoje glavno mjesto poslovanja, vlasničku strukturu, izvrši statusnu promjenu ili promjenu pravne forme, obavezan je da u roku od osam dana o tome pisano obavijesti Poresku upravu.

(4) Ako obveznik iz člana 24. ovog zakona promijeni svoje glavno mjesto poslovanja, a novo glavno mjesto poslovanja je u nadležnosti druge organizacione jedinice Poreske uprave, dužan je da u roku od osam dana o tome obavijesti Poresku upravu, a organizaciona jedinica Poreske uprave će po službenoj dužnosti izvršiti registraciju kod organizacione jedinice u novom mjestu glavnog poslovanja poreskog obveznika.

Prijava nepokretnosti u fiskalni registar nepokretnosti

Član 25a.

(1) Poreska uprava uspostavlja i vodi fiskalni registar nepokretnosti u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje porez na nepokretnosti.

(2) Poreski obveznici prijavljuju nepokretnosti u fiskalni registar na osnovu prijave za registraciju nepokretnosti.

(3) U slučaju da poreski obveznik ne podnese prijavu za registraciju nepokretnosti Poreska uprava po službenoj dužnosti registruje nepokretnost.

Prijava za registraciju u Jedinstveni sistem

Član 26.

(1) Prijavu za registraciju zaposlenog u Jedinstveni sistem podnosi poslodavac u roku od osam dana od dana zasnivanja radnog odnosa.

(2) Dobrovoljni uplatilac doprinosa registruje se kod Poreske uprave prema mjestu prebivališta u roku od osam dana od dana početka osiguranja.

(3) Uplatilci doprinosa koji nisu navedeni u st. 1. i 2. ovog člana podnose prijavu za registraciju u Jedinstveni sistem u roku od osam dana od dana nastanka obaveze plaćanja doprinosa.

(4) Izuzetno od stava 1. ovog člana, prijavu za registraciju u Jedinstveni sistem može podnijeti obveznik doprinosa, ako po isteku roka iz stava 1. ovog člana to ne izvrši uplatilac doprinosa na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Odjava poreskog obveznika

Član 27.

(1) Poreska uprava odjavljuje poreskog obveznika na njegov zahtjev, nakon izvršene poreske kontrole i nakon što utvrdi da su izmirene sve poreske obaveze tog poreskog obveznika.

(2) Postupak poreske kontrole iz stava 1. ovog člana mora biti početak najkasnije u roku od deset dana od dana prijema zahtjeva za odjavu poreskog obveznika.

(3) Poreska uprava odjavljuje obveznika doprinosa na osnovu prijave uplatioca doprinosa, nakon što utvrdi da su za tog obveznika doprinosa u cijelosti izmirene sve obaveze po osnovu doprinosa.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana Poreska uprava odjavljuje obveznika doprinosa iz Jedinstvenog sistema po službenoj dužnosti ili na njegov zahtjev u sljedećim slučajevima:

a) kada je uplatilac doprinosa prestao da posluje na osnovu rješenja nadležnog organa, a nije podnio prijavu o odjavljivanju i

b) na lični zahtjev obveznika doprinosa kada za to ima opravdan pravni interes koji je u skladu sa zakonom, bez obzira da li je uplatilac doprinosa izmirio obaveze po osnovu doprinosa za tog

obveznika.

Obaveza dostavljanja podataka

Član 28.

- (1) Agencija nadležna za postupak registracije poslovnih subjekata, organ lokalne samouprave ili drugi organ nadležan za upis u odgovarajući registar lica koja obavljaju privrednu ili profesionalnu djelatnost dužni su da, u roku do pet dana od dana izvršenog upisa, promjene, ponovnog upisa, dostave Poreskoj upravi obavještenje o upisu u registar, brisanju, odnosno upisu bilo koje promjene u registar.
- (2) Organ uprave koji vodi evidencije o prebivalištu, boravištu ili rođenju ili smrti fizičkog lica dužan je da u roku od pet radnih dana od dana prijave ili odjave prebivališta, odnosno boravišta, ili smrti o tome obavijesti Poresku upravu.
- (3) Uslove o načinu i postupku identifikacije i registracije poreskih obveznika, kao i obrasce za registraciju propisuje pravilnikom ministar na prijedlog direktora Poreske uprave.

Otvaranje računa za poreskog obveznika

Član 29.

Banka ili druga organizacija za platni promet (u daljem tekstu: banka) može otvoriti račun za poreskog obveznika pravno lice, dio pravnog lica ili preduzetnika samo ako poreski obveznik dostavi dokaz o registraciji poreskog obveznika.

V - POSTUPAK PRIJAVLJIVANJA I UTVRĐIVANJA PORESKIH OBAVEZA

Pojam i podnošenje poreske prijave

Član 30.

- (1) Poreska prijava je izvještaj poreskog obveznika Poreskoj upravi o ostvarenim prihodima, izvršenim rashodima, dobiti, imovini i drugim činjenicama i aktima bitnim za utvrđivanje poreske obaveze.
- (2) Poreska prijava podnosi se na propisanom obrascu u roku utvrđenom propisima kojima se uređuje obaveza plaćanja određene vrste poreza organizacionoj jedinici Poreske uprave kod koje je poreski obveznik registrovan.
- (3) Poresku prijavu potpisuje poreski obveznik, njegov zakonski zastupnik ili punomoćnik, a ako je poresku prijavu ili njen dio pripremio drugo stručno lice, i to lice potpisuje poresku prijavu i unosi svoj identifikacioni broj.
- (4) Poreska prijava podnosi se u propisanom roku, neposredno, poštom ili u elektronskom obliku, na način koji propisuje pravilnikom direktor Poreske uprave uz saglasnost ministra.
- (5) U slučaju da se poreska prijava podnosi poštom, dan predaje pošti preporučenom pošiljkom smatra se danom podnošenja poreske prijave Poreskoj upravi.

Produženje roka za podnošenje poreske prijave

Član 31.

- (1) Poreska uprava može poreskom obvezniku, na njegov pisani zahtjev, podnesen prije isteka roka za podnošenje poreske prijave, odobriti produženje roka za podnošenje iz opravdanih razloga (bolest, odsustvovanje iz zemlje, nesrećni slučaj, elementarna nepogoda većih razmjera i slično), dok ti razlozi ne prestanu, a najduže do tri mjeseca od dana isteka zakonskog roka za podnošenje poreske prijave.
- (2) O zahtjevu za produženje roka za podnošenje poreske prijave odlučuje Poreska uprava u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Produženje roka za podnošenje poreske prijave ne utiče na datum dospijeća za plaćanje poreske obaveze.

Izmjena poreske prijave

Član 32.

- (1) Poreski obveznik može izmijeniti prethodno podnesenu poresku prijavu radi otklanjanja greške ili propusta u podnesenoj prijavi najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka godine u kojoj se prijava podnosi.
- (2) Podnesena poreska prijava ne može se mijenjati poslije okončanja postupka poreske kontrole perioda za koji je poreska prijava podnesena.

Posebne prijave

Član 33.

- (1) Obavještajna prijava je izvještaj koji je poreski obveznik obavezan da podnese Poreskoj upravi u kojem daje informacije o plaćanju poreza ili druge informacije potrebne za izvršavanje poreskih propisa, a uslovi i način podnošenja propisuju se poreskim propisima.
- (2) Poreska prijava za porez po odbitku je izvještaj koji poreski posrednik podnosi Poreskoj upravi, u kojoj su sadržane informacije o obračunatom i plaćenom porezu po odbitku.
- (3) Kopiju prijave iz stava 2. ovog člana poreski posrednik dostavlja licu od čijih se prihoda porezi odbijaju i naplaćuju.
- (4) Prijave iz st. 1. i 2. poreski obveznik može izmijeniti i poslije isteka roka za njihovo podnošenje radi otklanjanja greške ili propusta u podnesenoj prijavi.

Dospjelost i izmirenje poreske obaveze

Član 34.

- (1) Poreska obaveza smatra se dospjelom na dan utvrđen poreskim propisima.
- (2) Poresku obavezu izmiruje neposredno poreski obveznik, osim u slučaju kada je ovim zakonom ili drugim poreskim propisima određeno da je drugo lice odgovorno za ispunjenje poreske obaveze poreskog obveznika.
- (3) Poreska obaveza izmiruje se na način i po postupku koji je propisan ovim zakonom, a izmirenjem poreske obaveze ta obaveza se gasi.
- (4) Odredbe o poreskoj obavezi primjenjuju se i na sporedna poreska davanja, osim ako je ovim zakonom drugačije propisano.
- (5) Poresku obavezu može izmiriti i treće lice umjesto poreskog obveznika.

Izmirenje obaveze od poreskog posrednika

Član 35.

Poreska obaveza poreskog obveznika koju je u skladu sa poreskim propisima obavezan da plati poreski posrednik jeste obaveza poreskog posrednika od trenutka kada je naplati od obveznika.

Odgovornost pravnog sljednika

Član 36.

- (1) Poresku obavezu pravnog lica ili drugog subjekta koje se gasi kao posljedica statusnih promjena ispunjava njegov pravni nasljednik u skladu sa propisima kojima se uređuje rad privrednih društava.
- (2) Rok za izmirenje poreske obaveze pravnog lica koje se gasi kao posljedica statusnih promjena ne mijenja se kada je ispunjenje te obaveze prešlo na pravnog nasljednika.
- (3) Promjena pravne forme pravnog lica ne utiče na ispunjenje poreske obaveze.

Odgovornost nasljednika

Član 37.

- (1) Poresku obavezu umrlog lica (ostavioca) izmiruju nasljednici do visine vrijednosti naslijeđene imovine.
- (2) U slučaju da postoji više nasljednika, oni odgovaraju solidarno za dugove ostavioca, i to svaki do visine vrijednosti svog nasljednog dijela.
- (3) Ako naslijeđena imovina nije dovoljna za izmirenje cjelokupnog iznosa poreske obaveze ostavioca, neizmireni iznos poreske obaveze se otpisuje.

Povezana lica

Član 38.

- (1) Povezanim licima, u smislu ovog zakona, smatraju se:
 - a) članovi porodice poreskog obveznika i
 - b) lice koje kontroliše obveznika, lice koje kontroliše obveznik ili lice koje je pod zajedničkom kontrolom sa obveznikom.
- (2) Članovi porodice poreskog obveznika iz stava 1. tačka a) ovog člana su supružnik poreskog obveznika, srodnici no krvi u pravoj liniji, braća i sestre, usvojenici i njihovi potomci koji žive u

zajedničkom domaćinstvu sa poreskim obveznikom.

(3) Kontrola iz stava 1. tačka b) ovog člana znači vlasništvo, direktno ili putem jednog ili više pravnih lica, od najmanje 50% vrijednosti imovine ili najmanje 50% glasova akcionara pravnog lica koje je u pitanju na način da se smatra da lice posjeduje sve akcije koje direktno ili indirektno posjeduju članovi njegove porodice.

(4) Povezano lice odgovara za obaveze poreskog obveznika u slučajevima kada je utvrđeno da se poreska obaveza ne može naplatiti od poreskog obveznika ni na jedan od zakonom propisanih načina.

Utvrđivanje poreske obaveze

Član 39.

(1) Poreska obaveza utvrđena je evidentiranjem poreske obaveze poreskog obveznika u evidenciji Poreske uprave, nakon prijema poreske prijave od poreskog obveznika u kojoj je obveznik iskazao svoju poresku obavezu.

(2) Poreska prijava iz stava 1. ovog člana postaje izvršna isprava istekom zakonskog roka za plaćanje njome prijavljene poreske obaveze.

(3) Utvrđivanje poreske obaveze je radnja kojom se konstatuju postojanje pojedinačne poreske obaveze, poreski obveznik, poreska osnovica i iznos poreske obaveze.

(4) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, Poreska uprava vrši evidentiranje poreske obaveze nakon donošenja rješenja za plaćanje poreske obaveze.

(5) Na osnovu izvršne isprave iz stava 2. ovog člana, Poreska uprava po službenoj dužnosti pokreće i vodi postupak prinudne naplate u skladu sa odredbama ovog zakona.

Rješenje o plaćanju poreske obaveze

Član 40.

(1) Rješenjem o plaćanju poreskih obaveza nakon izvršene poreske kontrole Poreska uprava utvrđuje poresku obavezu i nalaže poreskom obvezniku da plati utvrđenu poresku obavezu u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana ne donosi se za obaveze prijavljene u smislu člana 39. st. 1. i 2. ovog zakona.

(3) Ako dva ili više lica solidarno odgovaraju za obavezu, onda se rješenje za plaćanje poreske obaveze donosi za svako od njih, a plaćanje cjelokupne obaveze može vršiti bilo koje od njih.

Prestanak poreske obaveze

Član 41.

(1) Poreska obaveza prestaje:

- a) izmirenjem - plaćanjem ili davanjem umjesto plaćanja u skladu sa zakonom,
- b) naplatom poreza,
- v) zastarjelošću prava na utvrđivanje i naplatu poreske obaveze,
- g) otpisom poreza i
- d) na drugi način propisan zakonom.

(2) Uplata poreza i sporednih poreskih davanja vrši se na propisane uplatne račune i prema propisima ministra.

VI - POSTUPAK PLAĆANJA PORESKIH OBAVEZA

1. Redovna naplata poreskih obaveza Naplata poreza

Član 42.

(1) Naplata poreza je u smislu ovog zakona redovna naplata i prinudna naplata.

(2) Redovna naplata poreza podrazumijeva plaćanje poreske obaveze u propisanom roku ili u roku naloženom rješenjem za plaćanje.

(3) Prinudna naplata preduzima se nakon isteka zakonskog roka za plaćanje prijavljenih poreskih obaveza ili istekom roka za plaćanje utvrđenog izvršnim rješenjem iz člana 40. ovog zakona.

(4) Odredbe o naplati poreza primjenjuju se i na naplatu sporednih poreskih davanja.

Način plaćanja poreskih obaveza

Član 43.

(1) Plaćanje poreske obaveze vrši se posredstvom banke prenosom novčanih sredstava na propisane uplatne račune javnih prihoda, u rokovima propisanim poreskim propisima.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, plaćanje u svrhu izmirenja poreske obaveze može se izvršiti:

- a) kupovinom taksenih markica ili drugih vrijednosnih papira u kojima je sadržana poreska obaveza,
- b) kompenzacijom, u skladu sa poreskim propisima,
- v) pretvaranjem poreskog duga u vlasnički udio u skladu sa posebnim zakonom,
- g) prenosom oduzete imovine na Republiku nakon sprovedenog postupka prinudne naplate i
- d) na drugi propisani način.

Dan plaćanja poreskih obaveza

Član 44.

(1) Danom plaćanja obaveze smatra se dan kada je uplata obaveze primljena na odgovarajući račun.

(2) Danom plaćanja obaveze obveznika smatra se i dan kada je banka od obveznika primila nalog za prenos sredstava sa računa obveznika na odgovarajući račun, pod uslovom da postoje dovoljna sredstva na računu obveznika, a banka je ovlašćena da prenese sredstva na odgovarajuće račune.

(3) Banka će izvršiti nalog lica za prenos sredstava u svrhu plaćanja obaveza sve dok postoji dovoljno sredstava na računu tog lica, u skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima.

(4) Nalog za prenos kojim se nalaže plaćanje obaveze banka je dužna da izvrši u roku od jednog radnog dana od dana prijema naloga za prenos sredstava.

Redoslijed plaćanja poreskih obaveza

Član 45.

(1) Poreski obveznik prilikom uplate određuje koju vrstu poreske obaveze ili sporednog poreskog davanja plaća, bez naznačavanja perioda za koji se plaća obaveza.

(2) Raspored uplaćenog iznosa vrši se redoslijedom: prvo iznos poreza prema roku dospijeća za plaćanje počev od najranije dospjele obaveze za plaćanje, a zatim kamata na iznos poreske obaveze.

(3) U postupku prinudne naplate raspored naplaćenog iznosa vrši se redoslijedom: troškovi postupka, doprinosi, glavni dug i iznos kamate.

Privremeno obezbjeđenje naplate poreskih obaveza

Član 46.

(1) Radi obezbjeđenja naplate poreske obaveze čije je postojanje učinjeno vjerovatnim, a postoji opasnost da poreski obveznik osujeti, odnosno oteža njenu naplatu, Poreska uprava može zaključkom ustanoviti privremene mjere za obezbjeđenje naplate.

(2) Zaključak iz stava 1. ovog člana sadrži i obrazloženje zbog čega Poreska uprava smatra da postoji opasnost da poreski obveznik osujeti naplatu nedospjele poreske obaveze, a postaje izvršan dostavljanjem poreskom obvezniku.

(3) Mjere obezbjeđenja u smislu ovog zakona su:

- a) zabrana raspolaganja pokretnim stvarima koja se izvršava dostavljanjem zaključka o određivanju mjere obezbjeđenja organu nadležnom za vođenje registra pokretnih stvari, radi upisa zabrane u odgovarajući registar pokretnih stvari,
- b) zabrana raspolaganja nepokretnostima koja se izvršava dostavljanjem zaključka o određivanju mjere obezbjeđenja organu nadležnom za vođenje registra nepokretnosti radi upisa zabilježbe u odgovarajući registar nepokretnosti i
- v) blokada transakcionog računa poreskog obveznika, koja se izvršava slanjem banci zaključka o određivanju mjere obezbjeđenja, koja se izvršava na način opisan u zaključku.

Opomena za plaćanje

Član 47.

(1) Poreska uprava će poreskom obvezniku koji u cijelosti ili djelimično nije prijavio ili nakon dospelosti nije izmirio poresku obavezu dostaviti opomenu o vrsti i iznosu dospjele poreske obaveze ili sporednog poreskog davanja, kojom ga opominje da prijavi neprijavljenu ili izmiri poresku obavezu dospelu za plaćanje.

(2) Opomena iz stava 1. ovog člana dostavlja se poštom, elektronskom poštom ili telefonom, a ako se dostavlja posredstvom telefona, službeno lice Poreske uprave o tome sastavlja službenu zabilješku i ulaže je u spis predmeta.

Odgađanje plaćanja dospjelih poreskih obaveza

Član 48.

(Brisan)

Sredstva obezbjeđenja odgađanja plaćanja dospjelih poreskih obaveza

Član 49.

(Brisan)

Ukidanje odgađanja plaćanja dospjelih poreskih obaveza

Član 50.

(Brisan)

Poreska kamata

Član 51.

(1) Na iznos poreskih obaveza koje nisu plaćane u propisanom roku poreski obveznik dužan je da plati kamatu koja se obračunava no stopi od 0,03% dnevno uključujući i obaveze za koje je odobreno odgađanje plaćanja u skladu sa odredbama posebnog zakona.

(2) Kamata se obračunava od narednog dana od dana dospijeća do dana izmirenja poreske obaveze, a na iznos preplate od dana isteka roka za njen povrat.

(3) Poreska uprava je dužna da obračuna kamatu u svim aktima kojima se nalaže plaćanje poreskih obaveza, uključujući i kamatu do konačnog roka uplate određenog rješenjem o odgađanju plaćanja dospjelih poreskih obaveza.

Pozitivna kamata

Član 52.

(1) U slučaju kad je Poreska uprava dužna da izvrši povrat preplaćene obaveze, obračunaće i platiti kamatu poreskom obvezniku u skladu sa članom 51. stav 1. ovog zakona za period od isteka 30 dana od predaje zahtjeva za povrat preplate do dana uplate povrata.

(2) Poreske uplate izvršene unaprijed, kao i obaveze koje obustavljaju poreski posrednici ne smatraju se plaćenim prije dana dospijeća obaveze za koju je plaćanje izvršeno.

(3) Preplata obaveze koja se koristi za plaćanje druge obaveze smatra se da je vraćena na dan dospijeća one obaveze za čije plaćanje se koristi.

Obezbjeđenje potraživanja - zakonska hipoteka

Član 53.

(1) U slučaju da poreski obveznik ne plati poresku obavezu istekom zakonskog roka za plaćanje prijavljenih obaveza ili u roku određenom u izvršnom rješenju o utvrđivanju obaveze, Poreska uprava pokreće postupak uspostavljanja zakonske hipoteke na nepokretnostima obveznika u korist Poreske uprave radi obezbjeđenja naplate obaveza istekom roka za plaćanje poreskih obaveza.

(2) Zakonska hipoteka zasniva se danom uknjižbe u registru nepokretnosti i briše se nakon izmirenja isplaćenih poreskih obaveza.

(3) Poreska uprava ima pravo i obavezu da sudskim putem naplati poreske obaveze iz vrijednosti nepokretnosti na kojoj je uknjižena hipoteka.

(4) Poreska uprava prikuplja po službenoj dužnosti sve relevantne informacije o postojanju imovine na kojoj se može uspostaviti založno pravo, odnosno hipoteka dostavljanjem zahtjeva za dostavljanje podataka nadležnim organima i organizacijama koje vode javne registre o imovini poreskih obveznika, te vršenjem popisa imovine ako je to neophodno, u skladu sa ovim zakonom.

2. Prinudna naplata poreskih obaveza Pojam i pokretanje postupka prinudne naplate

Član 54.

- (1) Postupak prinudne naplate poreskih obaveza Poreska uprava pokreće po službenoj dužnosti istekom roka za plaćanje prijavljenih poreskih obaveza ili istekom roka za plaćanje iz izvršnog rješenja o utvrđivanju poreskih obaveza.
- (2) Poreska uprava vrši prinudnu naplatu svih poreza i sporednih poreskih davanja za čiju naplatu je nadležna u smislu poreskih propisa, kao i prinudnu naplatu na osnovu izvršnog akta drugog organa ako je zakonom na osnovu kojeg je taj akt donesen propisano da Poreska uprava sprovodi postupak prinudne naplate.
- (3) Postupak prinudne naplate sprovodi Poreska uprava u skladu sa odredbama ovog zakona i na njemu zasnovanih podzakonskih propisa.
- (4) Poreska uprava donosi rješenje o prinudnoj naplati.
- (5) Rješenje iz stava 4. ovog člana, osim podataka propisanih Zakonom o opštem upravnom postupku, sadrži osnov poreske obaveze, naznačenje akta koji se prinudno izvršava, iznos neizmirene poreske obaveze sa obračunatom kamatom od dana dospijeća poreske obaveze za plaćanje do dana donošenja rješenja i iznos troškova postupka, odnosno sadrži iznos novčane kazne koja se prinudno naplaćuje i iznos troškova postupka.
- (6) Protiv rješenja o prinudnoj naplati poreza može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (7) Žalbom na rješenje o prinudnoj naplati ne može se osporavati zakonitost akta koji se izvršava.
- (8) Poreska uprava neće donijeti rješenje o prinudnoj naplati ako je poreski obveznik podnio zahtjev za odgađanje plaćanja poreskog duga ili pretvaranja poreskog duga u vlasnički udio u skladu sa odredbama posebnog zakona, dok se ne odluči o tom zahtjevu.

Prekid postupka prinudne naplate

Član 55.

- (1) Postupak prinudne naplate prekida se ako se pokrene stečajni ili likvidacioni postupak protiv poreskog obveznika.
- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana Poreska uprava donosi zaključak o prekidu postupka prinudne naplate.

Obustavljanje postupka prinudne naplate

Član 56.

- (1) Postupak prinudne naplate obustavlja se ako:
 - a) rješenje za plaćanje poreza koje se prinudno izvršava ili rješenje o prinudnoj naplati budu poništeni ili rješenje za plaćanje poreza bude zamijenjeno novim rješenjem,
 - b) poreski obveznik naknadno plati dugovanu obavezu, uključujući nastale troškove iz člana 59. stav 1. ovog zakona i
 - v) se poreskom obvezniku odobri odgođeno plaćanje poreskog duga ili se odobri pretvaranje poreskog duga u vlasnički udio u skladu sa odredbama posebnog zakona.
- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana Poreska uprava donosi zaključak o obustavi postupka prinudne naplate.

Izuzete zbog neisplativosti

Član 57.

- (1) Prinudna naplata neće se vršiti na onim predmetima prinudne naplate ako su troškovi prinudne naplate veći od vrijednosti predmeta prinudne naplate.
- (2) Prinudna naplata vrši se u onoj mjeri potrebnoj za namirenje cjelokupnog iznosa poreske obaveze.

Izuzete predmeta u prinudnoj naplati

Član 58.

Predmet prinudne naplate ne mogu biti stvari i primanja fizičkih lica izuzeti od izvršenja u skladu sa propisom kojim se uređuje izvršni postupak.

Troškovi postupka prinudne naplate

Član 59.

- (1) Troškovi prinudne naplate padaju na teret poreskog obveznika i utvrđuju se u visini od 5% od iznosa poreske obaveze koja se u postupku naplaćuje.
- (2) Ako poreski obveznik plati poresku obavezu nakon počinjanja postupka prinudne naplate, ne oslobađa se plaćanja troškova prinudne naplate iz stava 1. ovog člana.
- (3) Troškovi prinudne naplate uplaćuju se na račun prinudne naplate, koji vodi Poreska uprava.

Sredstva i predmeti prinudne naplate

Član 60.

- (1) Prinudna naplata poreskih obaveza sprovodi se protiv poreskog obveznika na pojedinim predmetima izvršenja na način, odnosno sredstvima izvršenja:
 - a) na novčanim sredstvima - gotovini, pljenidbom, odnosno oduzimanjem od poreskog obveznika novčanih sredstava - gotovine,
 - b) na novčanim sredstvima na računima, prenosom novčanih sredstava sa računa poreskog obveznika na račun prinudne naplate i obavezivanjem banke kod koje se vode računi poreskog obveznika da taj prenos izvrši,
 - v) na novčanim potraživanjima poreskog obveznika, uključujući i potraživanje plate, penzije i drugog ličnog primanja, određivanjem prenosa novčanog potraživanja poreskog obveznika od njegovog dužnika i obavezivanjem obveznikovog dužnika da preneseno potraživanje uplati na račun prinudne naplate,
 - g) na hartijama od vrijednosti, pljenidbom hartija od vrijednosti, te obavezivanjem organizacije koja njima upravlja da ih proda pod najboljim uslovima na tržištu i da iznos ostvaren prodajom, po odbitku provizije i troškova prodaje, uplati na račun prinudne naplate,
 - d) na svim pokretnim stvarima poreskog obveznika, pljenidbom, odnosno oduzimanjem od poreskog obveznika pokretnih stvari i njihovom prodajom, odnosno prenosom prava svojine na stvari na Republiku,
 - đ) na nenovčanim potraživanjima poreskog obveznika (potraživanje robe, opreme, drugih pokretnih stvari) određivanjem prenosa nenovčanog potraživanja poreskog obveznika od njegovog dužnika i obavezivanjem obveznikovog dužnika da preneseno potraživanje ispuni Poreskoj upravi, odnosno da potraživanu robu i druge stvari isporuči donosiocu rješenja o prenosu potraživanja,
 - e) na nepokretnostima, uknjižbom založnog prava (hipoteke) na nepokretnostima poreskog obveznika, podnošenjem nadležnom sudu prijedloga za izvršenje prodajom nepokretnosti i uplatom novčanog iznosa dobijenog prodajom nepokretnosti na odgovarajući račun prinudne naplate i
 - ž) na drugim imovinskim pravima poreskog obveznika, pljenidbom i unovčenjem.
- (2) U slučaju da dužnik poreskog obveznika ne uplati na račun prinudne naplate novčano potraživanje za koje je određen prenos iz stava 1. tačke v) ovog člana, a isplati ga poreskom obvezniku, Poreska uprava rješenjem određuje prinudnu naplatu poreskih obaveza iz imovine dužnika poreskog obveznika u visini prenesenog potraživanja.
- (3) Vlada uredbom utvrđuje raspored i namjenu sredstava od troškova prinudne naplate.

Prinudno izvršenje preplaćenih poreskih obaveza

Član 61.

- (1) Poreska uprava je ovlašćena i za prinudno izvršenje rješenja o odobravanju povrata preplate poreskim obveznicima kada poreski povjerioci, odnosno korisnici javnih prihoda koji su dužni da iz svojih sredstava izvrše povrat preplate ne postupe po izvršnom rješenju Poreske uprave o odobravanju povrata preplate.
- (2) Izvršenje iz stava 1. ovog člana sprovodi se na novčanim sredstvima obveznika povrata preplate na računu kod banke prenosom odgovarajućeg iznosa na račun poreskog obveznika kome je odobren povrat preplate obaveze i obavezivanjem banke da taj prenos izvrši.

Pravo trećeg lica u postupku prinudne naplate

Član 62.

- (1) Treće lice koje tvrdi da ima pravo svojine ili založno pravo na svim ili pojedinim zaplijenjenim pokretnim stvarima može podnijeti Poreskoj upravi zahtjev da se te stvari izuzmu iz predmeta prinudne naplate.
- (2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana treće lice dužno je da priloži i dokaze o svom pravu na stvarima za koje traži da se izuzmu iz predmeta prinudne naplate.

- (3) Zahtjev iz stava 1. ovog člana treće lice može podnijeti do dana prodaje stvari na koje se potraživanje trećeg lica odnosi, odnosno do dana prenosa tih stvari u imovinu Republike.
- (4) Prodaja ili prenos stvari u imovinu Republike, u slučaju iz stava 1. ovog člana, odgađa se do okončanja postupka po zahtjevu za njihovo izuzimanje iz predmeta prinudne naplate.

Popis pokretnih stvari

Član 63.

- (1) Poreski izvršilac ovlašten je da, radi sastavljanja popisa pokretnih stvari u cilju njihove zapljene, uđe na zemljište i u prostorije u kojima poreski obveznik obavlja svoju poslovnu djelatnost.
- (2) Poreski izvršilac ima obavezu da se prilikom ulaska na zemljište ili u poslovne prostorije poreskog obveznika legitimiše i poreskom obvezniku da na uvid akt kojim se nalaže sastavljanje popisa pokretnih stvari i njihova zapljena.
- (3) Ako poreski obveznik ne dozvoli poreskom izvršiocu da uđe u stan ili drugu prostoriju radi vršenja popisa, procjene i zapljene pokretnih stvari koje se nalaze u stanu ili drugoj prostoriji, Poreska uprava podnosi zahtjev nadležnom sudu za donošenje rješenja kojim se poreskom izvršiocu dozvoljava ulazak u stan ili druge prostorije protiv volje njihovog držaoca.
- (4) Uz zahtjev iz stava 3. ovog člana prilaže se izvršno rješenje Poreske uprave iz člana 40. i člana 54. stav 4. ovog zakona.
- (5) Popis pokretnih stvari iz stava 1. ovog člana sprovodi se u prisustvu dva punoljetna svjedoka.
- (6) Prednost u popisu i pljenidbi imaju stvari koje se najlakše mogu unovčiti.

Procjena pokretnih stvari

Član 64.

- (1) Procjenu popisanih stvari vrši poreski izvršilac tokom popisa u skladu sa odredbama pravilnika kojim se uređuju uslovi i postupak vršenja procjene i zapljene pokretne imovine u postupku prinudne naplate, koji donosi ministar na prijedlog direktora Poreske uprave.
- (2) Poreska uprava može odrediti drugo stručno lice kao procjenitelja ili pribaviti izvještaj o cijeni stvari od stručnih institucija ili organizacija.
- (3) Popisana pokretna stvar oduzima se od poreskog obveznika u trenutku popisa.
- (4) O izvršenom popisu, zapljeni i procjeni sastavlja se zapisnik.
- (5) Zapisnik iz stava 4. ovog člana dostavlja se poreskom obvezniku.
- (6) Na zapisnik iz stava 4. ovog člana poreski obveznik može izjaviti prigovor u roku od tri dana od dana dostavljanja zapisnika.
- (7) Postupak prinudne naplate odgađa se do donošenja rješenja po prigovoru.
- (8) Žalba protiv rješenja iz stava 7. ovog člana ne odgađa njegovo izvršenje.
- (9) Zapljena pokretnih stvari vrši se uz asistenciju ovlašćenih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova.

Prodaja pokretnih stvari

Član 65.

- (1) Pokretne stvari prodaju se usmenim javnim nadmetanjem (u daljem tekstu: licitacija), u kojem učestvuju najmanje dva ponuđača, a u slučajevima predviđenim ovim zakonom, neposrednom pogodbom između kupca i Poreske uprave, o čemu se donosi zaključak.
- (2) Pokretne stvari prodaju se u viđenom stanju.
- (3) Ako je pokretna stvar podložna kvarenju ili ako njeno čuvanje iziskuje velike troškove, Poreska uprava tu stvar prodaje neposrednom pogodbom, bez odgađanja, po cijeni koja ne može biti niža od 50% procijenjene vrijednosti stvari.
- (4) Oglašavanje prodaje zaplijenjenih pokretnih stvari vrši se najkasnije u roku od tri dana od dana izvršene procjene njihove vrijednosti najmanje u jednom dnevnom listu koji se distribuira na teritoriji cijele Republike i na internet-stranici Poreske uprave.
- (5) Poreski obveznik, lica zaposlena u Poreskoj upravi i sa njima povezana lica ne mogu biti kupci stvari iz stava 1. ovog člana.

Licitaciona cijena

Član 66.

- (1) Na prvoj licitaciji pokretna stvar se ne može prodati po cijeni nižoj od 75% procijenjene vrijednosti, a početna cijena je u visini procijenjene vrijednosti imovine.
- (2) U slučaju da se pokretna stvar ne proda na prvoj licitaciji, određuje se i zakazuje druga, najkasnije u roku od osam dana od dana održavanja prve licitacije.
- (3) Na drugoj licitaciji pokretna stvar se ne može prodati po cijeni nižoj od 50% utvrđene procijenjene vrijednosti.
- (4) Ako pokretna stvar ne bude prodana i na drugoj licitaciji, određuje se treća licitacija najkasnije u roku od osam dana od održavanja druge licitacije.
- (5) Na trećoj licitaciji pokretna stvar ne može se prodati po cijeni nižoj od jedne trećine procijenjene vrijednosti pokretne stvari.

Prenos nakon prodaje pokretnih stvari

Član 67.

- (1) Nakon prodaje zaplijenjenih stvari Poreska uprava će kupcu poslije izvršene uplate iznosa za koji mu je pokretna stvar prodana izdati potvrdu o prodaji stvari kojim se kupcu potvrđuje da je na njega preneseno pravo svojine i da je pravni osnov sticanja prava svojine kupovina stvari u postupku prinudne naplate poreza.
- (2) Postupak prodaje zaplijenjenih stvari prekida se kada postignuta cijena dostigne visinu dugovane poreske obaveze, a preostale stvari vraćaju se poreskom obvezniku.
- (3) Ako prodaja zaplijenjenih stvari nije uspjela posredstvom licitacije, kao i neposrednom pogodbom, stvari se rješenjem Poreske uprave prenose u svojinu Republike.
- (4) O održanim licitacijama i o prodaji zaplijenjenih stvari neposrednom pogodbom sastavlja se zapisnik.

Prenos stvari na Republiku

Član 68.

U slučaju prenosa pokretnih stvari u svojinu Republike u svrhu izmirenja poreskih obaveza, poreska obaveza koja je bila predmet prinudne naplate smatra se izmirenom u iznosu od jedne trećine od procijenjene vrijednosti stvari.

Nesolventnost poreskog obveznika

Član 69.

- (1) Kada se u postupku prinudne naplate utvrdi da poreski obveznik nema imovinu iz koje se poreski dug prinudnom naplatom može namiriti, odnosno da mu je imovina koja se predaje Republici po vrijednosti manja od poreskog duga, Poreska uprava će rješenjem konstatovati njegovu privremenu nesolventnost.
- (2) Nesolventnost iz stava 1. ovog člana podliježe reviziji najmanje u roku od godinu dana od donošenja rješenja, a ako poreski obveznik naknadno postane solventan, Poreska uprava ukida rješenje o proglašenoj nesolventnosti i nastavlja postupak prinudne naplate.

IX - DRUGI NAČINI PRESTANKA PORESKE OBAVEZE Zastarjelost utvrđivanja i naplate poreskih obaveza

Član 70.

- (1) Utvrđivanje poreske obaveze rješenjem Poreske uprave može se izvršiti u roku od pet godina od dana podnošenja poreske prijave, odnosno od dana dospjeća poreske obaveze, računajući od dana koji je kasnije nastupio.
- (2) Zahtjev za uračunavanje preplate obaveze u ispunjenje buduće obaveze ili za povrat preplaćene obaveze može se podnijeti u roku od tri godine od dana prijema obavještenja o preplati poreskih obaveza.
- (3) Utvrđena obaveza može se naplatiti prinudno ili sudskim putem ako su mjere prinudne naplate preduzete ili sudski postupak pokrenut u roku od tri godine od dana dospelosti za plaćanje prijavljene poreske obaveze ili izvršnosti rješenja za plaćanje poreza.
- (4) Rok iz stava 1. ovog člana prekida se danom otpočinjanja postupka utvrđivanja poreske obaveze i traje neprekidno, bez obzira na dužinu trajanja upravnog postupka, upravnog spora ili drugih postupaka čiji ishod može biti ponavljanje prvostepenog postupka utvrđivanja poreske obaveze

rješenjem Poreske uprave.

Zastarjelost prema trećim licima i zastarjelost povrata preplate

Član 71.

Rokovi zastarjelosti iz člana 70. st. 1. i 3. ovog zakona primjenjuju se i na lica koja su odgovorna za obaveze poreskog obveznika, a rok iz stava 2. istog člana na obveznika povrata preplate poreskih obaveza.

Prekid zastarjelosti i apsolutna zastarjelost

Član 72.

(1) Zastarjelost prava na prinudnu naplatu poreskih obaveza prekida se svakom radnjom Poreske uprave preduzetom protiv poreskog dužnika radi obezbjeđenja ili naplate poreza i sporednih poreskih davanja.

(2) Poslije prekida zastarjelost počinje da teče iznova, a vrijeme koje je proteklo prije prekida ne računa se u zakonom određeni rok za zastarjelost.

(3) Zastarijevanje koje počinje da teče iznova poslije prekida navršava se kad istekne onoliko vremena koliko je ovim zakonom određeno za zastarijevanje prava na naplatu obaveze.

(4) Pravo Poreske uprave na naplatu poreskih obaveza u svakom slučaju zastarijeva istekom roka od šest godina od dana dospelosti za plaćanje prijavljene poreske obaveze ili izvršnosti rješenja za plaćanje.

(5) Izuzetno od rokova zastarjelosti propisanih ovim zakonom, pravo Poreske uprave na utvrđivanje i naplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva.

Uračunavanje vremena prethodnika

Član 73.

U vrijeme zastarjelosti računa se i vrijeme koje je proteklo u korist prethodnika poreskog obveznika, odnosno prethodnika lica odgovornog za obaveze poreskog obveznika ili prethodnika obveznika povrata poreske obaveze.

Utvrđivanje zastarjelosti po službenoj dužnosti

Član 74.

(1) Službena lica koja vode prvostepeni i drugostepeni poreski postupak dužna su da na zastarijevanje paze po službenoj dužnosti.

(2) U slučaju da se utvrdi da je nastupila zastarjelost određenih obaveza, Poreska uprava te obaveze otpisuje u cijelosti.

Obavještenje o preplati poreskih obaveza

Član 75.

(1) Poreskog obveznika koji je preplatio svoju obavezu Poreska uprava obavještava o preplati najkasnije u roku od 30 dana od dana uplate iznosa poreza koji predstavlja preplatu.

(2) U obavještenju se navodi ukupan iznos preplate, iznos preplate kojim se može izmiriti druga obaveza i iznos preplate kojim se može izmiriti buduća obaveza ili preplaćeni iznos vratiti obvezniku.

Automatsko izmirenje iznosom preplate

Član 76.

(1) U slučaju da se utvrdi da postoje druge neizmirene obaveze poreskog obveznika, iznosom preplate će se automatski izmiriti njegove druge dospjele obaveze, a poreski obveznik će o toj činjenici biti obaviješten.

(2) Druga obaveza koja je izmirena iznosom preplate u skladu sa stavom 1. ovog člana smatra se plaćenom na dan uplate koja je rezultirala preplatom.

(3) Ako je druga poreska obaveza veća od iznosa preplate, onda se namirenje te poreske obaveze vrši na način propisan članom 45. ovog zakona.

Povrat preplaćenog iznosa poreskih obaveza

Član 77.

(1) Ako je iznos preplate kojim se izmiruje druga obaveza poreskog obveznika veći od te obaveze, obveznik će moći iskoristiti razliku preplate za izmirivanje budućih obaveza ili će se izvršiti povrat razlike preplate.

(2) O zahtjevu za povrat preplate u smislu stava 1. ovog člana Poreska uprava je dužna da odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

X - PORESKA KONTROLA **Pojam poreske kontrole**

Član 78.

Poreska kontrola je postupak provjere i utvrđivanja zakonitosti i pravilnosti prijavljivanja i plaćanja poreske obaveze, koji vrše ovlaštena službena lica u Poreskoj upravi.

Inspektori Poreske uprave

Član 79.

(1) Ovlaštena službena lica u Poreskoj upravi su inspektori Poreske uprave, koji su dužni da posjeduju službenu legitimaciju i značku i poreski izvršioци koji posjeduju službenu legitimaciju čiji izgled i način izdavanja propisuje direktor Poreske uprave uz saglasnost ministra.

(2) Na radnopravni status inspektora primjenjuju se opšti propisi kojima se uređuje radnopravni status državnih službenika u republičkim organima uprave Republike.

(3) Poslove inspektora može obavljati lice koje, osim opštih i posebnih uslova neophodnih za zasnivanje radnog odnosa u republičkom organu uprave na radnom mjestu državnog službenika, ima i najmanje:

a) dvije godine iskustva u struci ili jednu godinu iskustva na inspekcijskim poslovima za zvanje mlađeg inspektora,

b) tri godine iskustva u struci i dvije godine iskustva na inspekcijskim poslovima za zvanje inspektora i

v) četiri godine iskustva u struci i tri godine iskustva na inspekcijskim poslovima za zvanje višeg inspektora.

(4) Osim slučajeva iz člana 6. stav 2. ovog zakona, inspektor Poreske uprave odgovoran je za težu povredu radnih dužnosti u slučaju kada ne preduzme mjere ili radnje koje je dužan da preduzme prilikom vršenja inspekcijskog nadzora.

Prava i obaveze inspektora

Član 80.

U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektori Poreske uprave imaju pravo i obavezu da:

a) pregledaju poslovne prostorije u kojima se nalaze, ili se pretpostavlja da se nalaze, knjige i evidencije ili drugi predmeti potrebni za sprovođenje i izvršenje poreskih propisa, te da pregledaju knjige i evidencije,

b) zaplijene, na način propisan zakonom, fotokopije knjiga i evidencija ili druge predmete potrebne za sprovođenje i izvršavanje poreskih zakona,

v) saslušaju stranke i svjedoke u postupku,

g) nalažu preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji, odnosno zabrane vršenje određenih radnji, s ciljem potpunijeg utvrđivanja činjeničnog stanja i obezbjeđenja naplate poreskih obaveza,

d) najave kod subjekta nadzora obavljanje inspekcijskog pregleda, osim ako bi najava umanjila uspješnost inspekcijskog nadzora,

đ) legitimišu se subjektu nadzora, odnosno odgovornom ili drugom ovlaštenom licu subjekta nadzora,

e) ukažu subjektu nadzora na prava koja može da koristi u postupku inspekcijskog pregleda,

ž) o izvršenom inspekcijskom pregledu sačine zapisnik,

z) za privremeno ili trajno oduzetu dokumentaciju, predmete i druge stvari izdaju potvrdu o oduzimanju,

i) podnesu izvještaj nadležnom tužilaštvu u slučaju da u postupku kontrole postoje osnovi sumnje u izvršenje krivičnog djela i

j) preduzimaju i druge mjere i radnje za koje su ovlašćeni drugim zakonskim propisima.

Vrste poreske kontrole

Član 81.

(1) U postupku poreske kontrole Poreska uprava obavlja kontrolu u službenim prostorijama (u daljem tekstu: kancelarijska kontrola) ili terensku kontrolu.

(2) Kancelarijska kontrola traje najduže pet radnih dana od dana počinjanja određenog u nalogu za kontrolu.

(3) Terenska kontrola traje najduže 15 radnih dana od dana počinjanja, koji se određuje nalogom za pojedinačnu kontrolu, a izuzetno može se produžiti za dodatnih deset radnih dana, o čemu odlučuje rukovodilac organizacione jedinice Poreske uprave u čijoj nadležnosti je kontrolisani poreski obveznik.

(4) Uslove i način vršenja kontrola propisuje pravilnikom direktor Poreske uprave uz saglasnost ministra.

Plan poreskih kontrola

Član 82.

(1) Poreska kontrola vrši se na osnovu godišnjeg i mjesečnog plana, odnosno vanrednog plana, koji donosi direktor Poreske uprave, a koji je zasnovan na procjeni rizika poreskog obveznika.

(2) Pri utvrđivanju plana iz stava 1. ovog člana vrši se i procjena uticaja poreske kontrole na efikasnost naplate poreza u određenim djelatnostima.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, ministar može zahtijevati od direktora Poreske uprave donošenje vanrednog plana kontrole u slučaju da postoje pretpostavke koje upućuju na povećan obim izbjegavanja plaćanja poreskih obaveza.

Kancelarijska poreska kontrola

Član 83.

(1) Kancelarijska kontrola predstavlja skup radnji kojima Poreska uprava provjerava tačnost, potpunost i usklađenost sa zakonom, odnosno drugim propisom podataka iskazanih u poreskoj prijavi, računovodstvenim i drugim izvještajima poreskog obveznika.

(2) Kancelarijsku kontrolu vrši poreski inspektor u prostorijama Poreske uprave, na osnovu naloga za kontrolu.

(3) Ako se u postupku kancelarijske kontrole utvrdi da postoje nepravilnosti prilikom utvrđivanja i plaćanja poreskih obaveza, inspektor će o tome sačiniti zapisnik.

(4) Poreski obveznik ima pravo da u roku od tri dana od dana prijema zapisnika o kancelarijskoj kontroli podnese primjedbe na taj zapisnik.

(5) Poreski inspektor dužan je da primjedbe iz stava 4. ovog člana razmotri u roku od tri dana i da o tome sačini dopunu zapisnika.

(6) Na osnovu zapisnika i dopune zapisnika, poreski inspektor bez odgađanja donosi rješenje, a najkasnije u roku od osam dana od dostavljanja zapisnika, odnosno dopune zapisnika poreskom obvezniku.

Obaveze poreskih obveznika u postupku kancelarijske kontrole

Član 84.

(1) Poreski obveznik dužan je da na poziv Poreske uprave, neposredno ili posredstvom punomoćnika, učestvuje u postupku kancelarijske kontrole i da pruži tražena objašnjenja i dokumentaciju u roku koji odredi Poreska uprava.

(2) Neodazivanje pozivu iz stava 1. ovog člana ne odgađa postupak kancelarijske kontrole.

Terenska poreska kontrola

Član 85.

(1) Terenska kontrola predstavlja skup radnji kojima Poreska uprava provjerava zakonitost i pravilnost ispunjavanja poreskih obaveza od poreskih obveznika.

(2) Terensku kontrolu obavlja poreski inspektor na osnovu naloga za kontrolu.

(3) Poreski obveznik obavještava se o kontroli najkasnije tri dana prije dana počinjanja kontrole.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, direktor Poreske uprave može naložiti kontrolu kojoj će se pristupiti bez najave, ako ocijeni da postoje sumnje da bi se najavljena kontrola mogla na bilo koji način osujetiti ili ako bi najava kontrole mogla bitno uticati na utvrđivanje i plaćanje poreza.

Mjesto vršenja terenske kontrole

Član 86.

- (1) Terenska kontrola vrši se u poslovnim prostorijama poreskog obveznika ili na drugom mjestu, zavisno od predmeta kontrole.
- (2) Poreski obveznik dužan je da, ako se terenska kontrola vrši u njegovim poslovnim prostorijama, obezbijedi odgovarajuće mjesto za rad poreskog inspektora.
- (3) Ako ne postoji odgovarajući prostor za vršenje terenske kontrole u poslovnim prostorijama poreskog obveznika, kontrola se može obaviti na drugom mjestu koje odredi Poreska uprava, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Vrijeme vršenja terenske kontrole

Član 87.

Terenska kontrola obavlja se u toku radnog vremena poreskog obveznika i Poreske uprave, a izuzetno i po isteku radnog vremena ako je kontrola počela u toku radnog vremena i ako to nalaže svrha kontrole i ako poreski obveznik na to pristane.

Prava i obaveze poreskih obveznika u postupku terenske kontrole

Član 88.

- (1) Poreski obveznik ima pravo i obavezu da učestvuje u utvrđivanju činjeničnog stanja i daje objašnjenja i izjave na zahtjev poreskog inspektora.
- (2) Poreski obveznik dužan je da poreskom inspektoru omogući uvid u stanje sirovina, reprodukcionog materijala, poluproizvoda, gotovih proizvoda i robe (u daljem tekstu: roba) i opreme, kao i da omogući uvid u poslovne knjige, evidencije i drugu dokumentaciju ili isprave.
- (3) Ako nije u mogućnosti da prisustvuje terenskoj kontroli, poreski obveznik će odrediti lice koje, u njegovo ime, izvršava obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana.
- (4) Neizvršavanje obaveza iz st. 1. do 3. ovog člana poreskog obveznika ne odgađa vršenje terenske kontrole.
- (5) Poreski inspektor može zahtijevati podatke, odnosno uvid u dokumentaciju i od zaposlenih kod poreskog obveznika ili drugih lica.
- (6) Poreski inspektor zahtjev iz stava 5. ovog člana saopštava usmeno.
- (7) Lica iz stava 5. ovog člana dužna su da podatke kojima raspolažu, odnosno dokumentaciju učine dostupnim poreskom inspektoru.

Zapisnik o izvršenoj terenskoj kontroli

Član 89.

- (1) Poreski inspektor sastavlja zapisnik o terenskoj kontroli čije stranice moraju biti označene rednim brojem, a svaka pojedinačno potpisana od poreskog inspektora i poreskog obveznika.
- (2) U zapisnik iz stava 1. ovog člana moraju se jasno i nedvosmisleno unijeti utvrđene činjenice u postupku kontrole, sprovedeni dokazi, razlozi utvrđivanja poreskih obaveza, kao i svi drugi relevantni podaci i radnje koje su izvršene u postupku terenske kontrole.
- (3) Zapisnik o terenskoj kontroli dostavlja se poreskom obvezniku, u roku od tri dana od dana završetka kontrole na koji poreski obveznik ima pravo primjedaba u roku od tri dana od dana prijema zapisnika.
- (4) Ako su u primjedbama izneseni novi dokazi i činjenice zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmijeniti ranije nalaze, poreski inspektor će o takvim dokazima i činjenicama ili o novim nalazima sastaviti dopunu zapisnika.

Utvrđivanje poreskih obaveza rješenjem Poreske uprave

Član 90.

- (1) Ako se u postupku terenske kontrole utvrdi da poreski obveznik nije primijenio ili nije pravilno primijenio propise prilikom utvrđivanja poreske obaveze koje obveznik sam vrši, na osnovu stanja utvrđenog u zapisniku, odnosno dopuni zapisnika, donosi se rješenje za plaćanje utvrđenih poreskih obaveza iz člana 40. ovog zakona.
- (2) Poreski inspektor donosi rješenje iz stava 1. ovog člana u roku od osam dana od dana dostavljanja zapisnika, odnosno dopune zapisnika o terenskoj kontroli.

(3) Na dalji postupak po rješenju iz stava 1. ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 54. do 70. ovog zakona.

XI - POSTUPAK PO PRAVNOM LIJEKU

Žalba na rješenje Poreske uprave

Član 91.

(1) Protiv rješenja Poreske uprave može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja za plaćanje prijavljenih obaveza i rješenja o prinudnoj naplati poreskih obaveza, a izvršenje drugih rješenja ne zadržava samo kada je to ovim zakonom propisano.

Drugostepeni postupak

Član 92.

(1) O žalbi na rješenje Poreske uprave odlučuje Ministarstvo u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa kojim se uređuje opšti upravni postupak.

(2) Žalba se izjavljuje Ministarstvu posredstvom prvostepenog organa, u skladu sa propisom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

XII - NADZOR I KAZNE NE ODREDBE

Upravni nadzor

Član 93.

Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.

Prekršaji poreskog obveznika pravnog lica

Član 94.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kazniće se za prekršaj poreski obveznik, pravno lice ili drugi subjekt ako:

a) se ne registruje u Poreskoj upravi ili ako se ne registruje u roku i na način propisan za registraciju poreskih obveznika u Poreskoj upravi ili ne prijavi Poreskoj upravi promjenu podataka u vezi sa upisom u registar kod Poreske uprave (član 14. tačka a),

b) ne podnese poresku prijavu ili ne podnese poresku prijavu na način i u roku koji je propisan poreskim propisima (član 14. tačka v),

v) ne vodi poslovne knjige i evidencije u skladu sa poreskim propisima (član 14. tačka đ),

g) ne dozvoli poreskom izvršiocu da uđe u prostorije u kojima poreski obveznik obavlja svoju poslovnu djelatnost, a radi vršenja popisa i zapljene pokretnih stvari u postupku prinudne naplate poreskih obaveza (član 63. stav 1),

d) ne učestvuje na poziv Poreske uprave u postupku kancelarijske kontrole, ne pruži tražena objašnjenja ili ne dostavi na zahtjev inspektora svu dokumentaciju koja je potrebna za sprovođenje kancelarijske kontrole (član 14. tačka j) i član 84. stav 1),

đ) ne učestvuje na poziv Poreske uprave u postupku terenske kontrole, ne pruži tražena objašnjenja ili ne dostavi na zahtjev inspektora svu dokumentaciju koja je potrebna za sprovođenje kancelarijske kontrole (član 14. tačka j) i član 88. st 1. i 2),

e) ne omogući poreskom inspektorcu odgovarajuće mjesto za vršenje terenske kontrole (član 86. stav 2) i

ž) ometa službenike Poreske uprave u sprovođenju zakonom utvrđenih dužnosti (član 14. tačka k).

(2) Novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Prekršaji poreskog obveznika fizičkog lica

Član 95.

(1) Novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz člana 94. stav 1. poreski obveznik, fizičko lice - preduzetnik.

(2) Novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM kazniće se za prekršaj iz člana 94. stav 1. t. a), b) i d) poreski obveznik, fizičko lice.

Prekršaj obaveze prijavljivanja, obračuna i plaćanja poreskih obaveza

Član 96.

Novčanom kaznom u iznosu od 20% od utvrđene obaveze kazniće se za prekršaj poreski obveznik koji ne prijavi i ne obračuna poresku obavezu (član 14. t. v) i g).

Prekršaj banke

Član 97.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 do 30.000 KM kazniće se banka ako:

- a) otvori račun za poreskog obveznika bez dostavljene potvrde o registraciji od Poreske uprave (član 29.),
- b) ne izvrši blokadu računa poreskog obveznika po dostavljanju zaključka o uspostavljanju privremene mjere obezbjeđenja od Poreske uprave (član 46. stav 3. tačka v) i
- v) ne izvršava prenos sredstava po nalogu Poreske uprave u postupku prinudne naplate (član 44. st. 3. i 4, član 60. tačka b) i član 61. stav 2).

(2) Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice banke.

Prekršaji drugih odgovornih lica

Član 98.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- a) ne izvrši prenos potraživanja prema svom dužniku na račun prinudne naplate u postupku prinudne naplate protiv njegovog dužnika, po nalogu Poreske uprave (član 60. tačka v),
- b) ne izvrši prodaju i prenos iznosa ostvarenog prodajom hartija od vrijednosti po nalogu Poreske uprave (član 60. tačka g) i
- v) ne isporuči donosiocu rješenja o prenosu potraživanja potraživanu robu i druge stvari Poreskoj upravi po nalogu Poreske uprave (član 60. tačka đ).

(2) Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana fizičko lice.

Prekršaji organa nadležnih za registre

Član 99.

Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kazniće se organ nadležan za upis u odgovarajući registar lica koja obavljaju privrednu djelatnost, kao i koji vodi matične evidencije i evidenciju prebivališta fizičkog lica, ako ne prijavi ili ne prijavi u roku Poreskoj upravi svaku promjenu u evidencijama ili registrima za koje su nadležni (član 28. st. 1. i 2).

XIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 100.

U slučaju da je do dana stupanja na snagu ovog zakona Poreska uprava donijela prvostepeni poreski akt, postupak po tom aktu će se završiti prema odredbama Zakona o Poreskoj upravi koji je bio na snazi u vrijeme donošenja poreskog akta.

Član 101.

Sporazumi i rješenja o načinu ispunjenja dospjelih poreskih obaveza, zaključeni i doneseni do stupanja na snagu ovog zakona, izvršiće se prema odredbama Zakona o Poreskoj upravi koji je bio na snazi u vrijeme zaključivanja sporazuma ili donošenja rješenja.

Član 102.

Ako su poreske obaveze utvrđene, odnosno naložene rješenjem Poreske uprave koje je postalo izvršno prije stupanja na snagu ovog zakona, u odnosu na te obaveze primjenjuju se rokovi o zastarjelosti za naplatu određeni Zakonom o Poreskoj upravi koji je bio na snazi u vrijeme nastupanja izvršnosti rješenja, odnosno u vrijeme kada je rok zastarjelosti za njihovu naplatu počeo da teče.

Član 103.

(1) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada će donijeti uredbu o uslovima, načinu i postupku odgađanja poreskih obaveza iz člana 48. stav 10. ovog zakona i imenovati članove

Odbora za poreska pitanja iz člana 13. ovog zakona.

(2) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar će donijeti:

- a) pravilnik o formi, sadržaju, načinu i uslovima izrade i objavljivanja izvještaja o radu Poreske uprave Republike Srpske (član 7. tačka I),
- b) pravilnik o načinu i postupku formiranja baze podataka i kategorizacije rizičnih uplatilaca doprinosa u Jedinstvenom sistemu (član 10. stav 9),
- v) pravilnik o uslovima i načinu registracije identifikacije poreskih obveznika (član 28. stav 3) i
- g) pravilnik o uslovima i postupku vršenja procjene i zapljene pokretnih stvari u postupku prinudne naplate (član 64. stav 1).

(3) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona direktor Poreske uprave će donijeti:

- a) pravilnik o postupku i načinu podnošenja poreskih prijava (član 30. stav 4) i
- b) pravilnik o uslovima i načinu vršenja inspeksijske kontrole (član 81. stav 4).

(4) Do donošenja akta iz st. 1. i 2. ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o Poreskoj upravi ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 103a.

(1) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada će donijeti Uredbu o rasporedu i namjeni sredstava od troškova postupka prinudne naplate (član 60. stav 3).

(2) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti pravilnik kojim se uređuju uslovi, način i postupak utvrđivanja poreske osnovice procjenom (član 19a. stav 3).

Član 103b.

Na postupke odgađanja plaćanja poreskog duga započete u skladu sa Zakonom o poreskom postupku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 102/11 i 108/11) primjenjuju se odredbe posebnog zakona kojim se uređuje način izmirenja poreskog duga.

Član 104.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Poreskoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 51/01, 74/04, 2/05, 96/05, 75/06, 112/07 - Prečišćeni tekst, 22/08 i 34/09).

Član 105.

Ovaj zakon objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske", a stupa na snagu 1. januara 2012. godine.

Broj: 01-1415/11

23. septembra 2011. godine, Banja Luka

Predsjednik Narodne skupštine, mr Igor Radojičić, s.r.